PATVIRTINTA
Kelmės „Kražantės“ progimnazijos
direktoriaus 2021 m. gruodžio 1 d.
įsakymu Nr. D-100

KELMĖS „KRAŽANTĖS“ PROGIMNAZIJOS LYGIŲ GALIMYBIŲ POLITIKOS ĮGYVENDINIMO IR VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kelmės „Kražantės“ progimnazijos (toliau – Progimnazija) lygių galimybių politikos įgyvendinimo ir vykdymo priežiūros tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato lygių galimybių principų įgyvendinimo Progimnazijoje nuostatas bei vykdymo priežiūros tvarką.

2. Aprašo tikslas – užtikrinti, kad Progimnazijoje priimant į pareigas darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartį, darbo santykių galiojimo bei jų nutraukimo metu būtų laikomasi lygių galimybių principo ir draudimo varžyti darbuotojų teises arba teikti jiems privilegijas lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos ir kitais pagrindais.

3. Progimnazijos direktorius privalo patvirtinti lygių galimybių politikos įgyvendinimo ir vykdymo priežiūros tvarką, kuri būtų privaloma visiems Progimnazijos darbuotojams.

II SKYRIUS
SĄVOKOS IR APIBRĖŽIMAI

4. **Lygios galimybės** – žmogaus teisių įgyvendinimas nepaisant lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos ir kitą Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ar įstatymuose numatytą pagrindą.

5. **Diskriminacija** – elgesys su asmeniu, kai dėl jo amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, rasės ar etninės priklausomybės, religijos ar įsitikinimų taikomos prastesnės sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui, išskyrus Lietuvos Respublikos įstatymo numatytais atvejais:

5.1. apribojimus dėl amžiaus, kai tai pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis;

5.2. reikalavimą mokėti valstybinę kalbą;

5.3. draudimą dalyvauti politinėje veikloje;

5.4. dėl pilietybės taikomas skirtingas teises;

5.5. specialias laikinąsias priemones, taikomas siekiant užtikrinti lygybę ir užkirsti kelią lygių galimybių pažeidimui lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu;

5.6. kai dėl konkrečių profesinės veiklos rūšių pobūdžio arba dėl jų vykdymo sąlygų tam

tikra žmogaus savybė yra esminis ir lemiamas profesinis reikalavimas, o šis tikslas yra teisėtas ir reikalavimas yra proporcingas;

5.7. specialias priemones sveikatos apsaugos, darbuotojų saugos, užimtumo, darbo rinkos srityje, siekiant sukurti ir taikyti integraciją į darbo aplinką garantuojančias ir skatinančias sąlygas bei galimybes;

5.8. reikalavimus kvalifikacijai, išsilavinimui, darbo patirčiai ir įgūdžiams.

6. **Priekabiavimas** – nepageidaujamas elgesys (diskriminacija), kai lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu siekiama įžeisti arba įžeidžiamas asmens orumas ir siekiama sukurti arba sukuriama bauginanti, priešiška, žeminanti ar įžeidžianti aplinka.

III SKYRIUS
LYGIŲ GALIMYBIŲ POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS PRIIMANT Į PAREIGAS

7. Visiems asmenims suteikiamos pagal teisės aktų reikalavimus vienodos ir sąžiningos įdarbinimo Progimnazijoje galimybės, nepriklausančios ir nulemtos tik išsilavinimo, darbinės kvalifikacijos, patirties, įgūdžių, sugebėjimų, dalykinių ir asmeninių savybių ir kriterijų tam tikram darbui operatyviai ir kokybiškai atlikti.

8. Naujų darbuotojų atrankos procesas yra vykdomas sistemingai visiems darbo pasiūlymams visuose lygmenyse. Atrankos į pareigas Progimnazijoje kriterijai turi būti aiškūs, tikslūs, išsamus, paremti tik profesiniais pretendentui keliamais reikalavimais bei užtikrinant lygias galimybes ir nediskriminavimą, išskyrus įstatyme numatytus atvejus (II Skyrius 5 dalis).

9. Skelbimuose dėl priėmimo į pareigas draudžiama nurodyti reikalavimus, suteikiančius pirmenybę lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos ir kitais pagrindais, išskyrus įstatyme nustatytus atvejus dėl amžiaus, valstybinės kalbos mokėjimo, draudimo dalyvauti politinėje veikloje, pilietybės, taip pat išskyrus įstatyme numatytus atvejus (II skyrius 5 dalis).

9.1. Skelbimai dėl pareigų užėmimo skelbiami teisės aktų nustatyta tvarka. Visi darbo skelbimai skelbiami savivaldybės ir progimnazijos internetiniuose puslapiuose.

9.2. Naujų progimnazijos darbuotojų atranką vykdo Priėmimo komisijos nariai. Komisiją sudaro progimnazijos direktorius iš ne mažiau trijų narių (vienas iš jų – progimnazijos tarybos narys).

9.3. Naujų progimnazijos darbuotojų atranka yra paremta laisvomis darbo vietomis, tinkamumu ir gebėjimu atlikti darbą bei informacija, gauta iš kandidatų , bus siejama tik su kvalifikacija, susijusia su darbo vietos keliamais reikalavimais.

9.4. Progimnazijoje darbuotojus, vadovaudamasis patvirtintu etatų sąrašu, priima arba atleidžia Progimnazijos direktorius, o jam nesant (dėl komandiruotės, atostogų ar ligos), ji pavaduojantis direktoriaus pavaduotojas ugdymui, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos darbo kodekso nustatyta tvarka.

9.5. Mokytojai, atitinkantys Švietimo įstatyme nustatytus reikalavimus ir kiti darbuotojai priimami vadovaujantis Darbo kodeksu, kitais teises aktais, sudarius su jais darbo sutartis raštu. Mokytojai atrenkami Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka, kiti pretendentai — asmeninio pokalbio būdu. Direktoriaus pavaduotojai priimami konkurso būdu. Rašomas direktoriaus įsakymas, su kuriuo supažindinamas darbuotojas.

9.6. Priimami į darbą darbuotojai įsipareigoja dirbti tam tikros profesijos, specialybės, kvalifikacijos darbą arba eiti tam tikras pareigas, paklusdami progimnazijos darbo tvarkos taisyklėms, o direktorius įsipareigoja užtikrinti darbo sąlygas, numatytas darbo santykius reguliuojančiuose įstatymuose, kituose norminiuose aktuose ir šalių susitarimu.

9.7. Į kvalifikuotą darbo vietą priimami darbuotojai, turintys atitinkamo išsilavinimo specialybę, pateikę tai įrodantį dokumentą.

10. Atrankoje į pareigas dalyvaujančiam asmeniui pateikiami klausimai turi buti susiję tik su atrankos kriterijais ir būsimų darbo funkciją vykdymu.

IV SKYRIUS
LYGIŲ GALIMYBIŲ POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS DARBO SANTYKIŲ SRITYJE

11 . Progimnazijos administracija savo veiklą organizuoja taip, kad visiems darbuotojams suteikiamos vienodos darbo sąlygos, vienodos galimybes kelti kvalifikaciją ir mokytis, persikvalifikuoti, gauti atlyginimą, priedus, priemokas ar premijas, gauti atostogas ir lengvatas.

12. Progimnazijos administracija siekia sukurti aplinką, kur gerbiamos žmogaus teisės, skatinama pagalba kiekvienam darbuotojui.

13. Darbuotojai neturi diskriminuoti, priekabiauti, tyčiotis ar gąsdinti kitu darbuotojų.

14. Progimnazijos administracija imasi priemonių ir užtikrina, kad neįgaliesiems būtų sudarytos sąlygos gauti darbą, dirbti, siekti karjeros arba mokytis, jeigu dėl tokių priemonių nebus neproporcingai apsunkinamos Progimnazijos pareigos.

15. Darbuotojų atleidimo kriterijai išimtinai priklauso nuo jų kvalifikacijos, darbo pareigų vykdymo ir Darbo kodekse numatytų imperatyvių reikalavimų dėl papildomos apsaugos tam tikroms darbuotojų grupėms. Priimant sprendimą dėl darbuotojo atleidimo visiems darbuotojams atleidimo kriterijai yra taikomi vienodai.

V SKYRIUS
LYGIŲ GALIMYBIŲ UŽTIKRINIMAS NUSTATANT DARBO UŽMOKESTĮ IR SUDARANT SĄLYGAS KARJERAI

16. Progimnazijoje turi buti patvirtintas darbuotojų Darbo apmokėjimo tvarkos aprašas.

17. Nustatant darbo užmokestį ir priedus konkretiems darbuotojams vadovaujamasi kriterijais, susijusiais su darbuotojo kvalifikacija, darbuotojui tenkančia atsakomybe, atliekamo darbo pobūdžiu, pasiektais rezultatais, darbo apmokėjimo sistema ir progimnazijos finansine padėtimi.

18. Darbuotojams už tą patį ar lygiavertį darbą privalo buti mokamas toks pats atlyginimas.

19. Paskatinimų skyrimas išimtinai priklauso tik nuo darbuotojų profesinių gebėjimų, darbo atlikimo kokybės ir rezultatų.

20. Metinis darbuotojų darbo rezultatą vertinimas atliekamas taikant vienodus kriterijus visiems darbuotojams.

VI SKYRIUS
LYGIŲ GALIMYBIŲ POLITIKOS VYKDYMO PRIEŽIŪRA

21. Progimnazijos direktorius yra atsakingas už tai, kad Progimnazijoje būtų vykdomi lygių galimybių politikos įgyvendinimo ir vykdymo priežiūros tvarkos reikalavimai tiek priėmimo į pareigas, tiek darbo santykių bei atleidimo iš pareigų procese.

22. Progimnazijos darbuotojai ir pretendentai į pareigas, kurie mano, kad jų lygios

galimybės pažeidžiamos ar jie yra diskriminuojami, turi teisę kreiptis į Progimnazijos direktorių nurodydami asmenį, kuris galimai pažeidžia jo teises ar jį diskriminuoja ir gauti motyvuotą atsakymą ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo pranešimo pateikimo.

23. Progimnazijos darbuotojai, manantys, kad buvo pažeistos ją lygios galimybės, turi teisę Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo nustatyta tvarka kreiptis į lygių galimybių kontrolierių, nepaisydami to, ar buvo kreiptasi į Progimnazijos direktorių. Kreipimasis į lygių galimybių kontrolierių neapriboja galimybės ginti savo teises teisme teisės aktų nustatyta tvarka.

24. Bet koks persekiojimas ar priešiškas elgesys prieš darbuotoją ar pretendentą į pareigas, pateikusį skundą dėl diskriminacijos ar kitą jo lygių galimybių pažeidimo, yra draudžiamas ir laikomas darbo pareigų pažeidimu, už kurį gali būti taikoma atsakomybė, numatyta Lietuvos Respublikos darbo kodekse.

VII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Progimnazija turi teisę iš dalies arba visiškai pakeisti lygių galimybių politikos įgyvendinimo ir vykdymo priežiūros tvarką, nustatytą šiame Apraše, tiek, kiek tai neprieštarauja Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymui, Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymui ir kitiems teisės aktams.

26. Progimnazija patvirtintą lygių galimybių politikos įgyvendinimo ir vykdymo priežiūros tvarką suderina su progimnazijos profesine sąjunga. Visi Progimnazijos darbuotojai su Progimnazijoje patvirtinta lygių galimybių politikos įgyvendinimo ir vykdymo priežiūros tvarka ir pakeitimais supažindinami elektroniniame dienyne.

27. Lygių galimybių politikos įgyvendinimo ir vykdymo priežiūros tvarka peržiūrima ir, esant poreikiui, atnaujinama pasikeitus šios politikos reguliavimo srities imperatyviems teisės aktams.

SUDERINTA

Progimnazijos profesinės sąjungos pirmininkė
Asta Stulpinienė